

Engagementsverklaring Nederlands voor ouders op school

voor basis- en secundair onderwijs

1. Achtergrond en doelstelling

Situering

Naast het algemene NT2-aanbod en taal oefenkansen is er nood aan een aanbod op maat van anderstalige ouders voor wie het moeilijk is om de schoolloopbaan van hun kind te volgen. Ook voor scholen is het bereiken van alle ouders van de school en de communicatie met anderstalige ouders een uitdaging.

Met het project 'Nederlands op school voor ouders', [Kaap en Schoolklap](#), bouwen we een bereikbaar, haalbaar en effectief aanbod uit voor anderstalige ouders om Nederlands te leren en te oefenen vertrekkend van de relatie met de school en de opvoeding van hun kind.

Bij het Kaap-project volgen ouders gedurende een volledig schooljaar Nederlandse les op de school van hun kind(eren). Met Schoolklap kunnen de ouders Nederlands oefenen op de school van hun kind.

Doelstelling

- Anderstalige ouders leren en oefenen Nederlands, voornamelijk in de context van hun schoolgaande kind(eren)
- Ouders worden versterkt in hun onderwijsondersteunende rol
- In dialoog gaan met andere Nederlandstalige ouders en leerkrachten op school
- Ouders stromen na afloop van het traject door naar het reguliere NT2-aanbod of een aanbod taal oefenkansen

Missie

Dit project draagt bij tot de realisatie van de missie van de dienst flankerend onderwijsbeleid van de stad Antwerpen, namelijk ervoor zorgen dat meer jongeren gekwalificeerd de schoolbanken verlaten en toegang hebben tot het hoger onderwijs of de arbeidsmarkt. Ouders versterken in hun rol als onderwijsondersteuner van hun kind heeft immers een positief effect op het schoolsucces van leerlingen.

2. Omschrijving van het aanbod

Aanbod

In dit project organiseert een NT2-leerkracht uit een erkende inrichting voor volwassenenonderwijs samen met een leerplichtschool gedurende één schooljaar wekelijks 1 tot 4 lesmomenten¹ voor anderstalige (groot)ouders met kinderen op die school. Voor secundaire scholen komen enkel ouders van de eerste en tweede graad in aanmerking. De ouders krijgen Nederlandse les die sterk geënt is op het schoolleven. Naast het leren of oefenen van het Nederlands worden de ouders ook versterkt in hun onderwijsondersteunende rol. De schoolteams worden deskundiger in hun communicatie met anderstalige ouders en krijgen meer zicht op hun aandeel in ouderbetrokkenheid.

Kaap kan in 4 vormen georganiseerd worden:

1. in een breed schooltraject rond partnerschap met ouders door De Schoolbrug (vraagt beleidsruimte van de school)
2. als aanbod voor ouders (vraagt geen beleidsruimte, geen schoolontwikkelingstraject)
3. op school in samenwerking met een andere school
4. in de wijk, meerdere scholen samen

De organisatie van een aantal activiteiten op school waarbij de ouders van de lesgroep kunnen aansluiten is een belangrijk onderdeel van het project. Ouders kunnen op die momenten in interactie gaan met Nederlandstaligen: leerkrachten, leerlingen, andere ouders. Tijdens deze activiteiten komen betekenisvolle en talige taken aan bod.

De contactpersoon van de school neemt een belangrijke rol op in de uitwerking van deze activiteiten.

Ondersteuning

De lessen worden gegeven door NT2-lesgevers die verbonden zijn aan een door Vlaanderen erkende inrichting voor volwassenenonderwijs. Gedurende één schooljaar werkt er één lesgever per groep. Het project wordt ook begeleid door een medewerker van De Schoolbrug. De mate en frequentie van ondersteuning is afhankelijk van de noden van de school. Indien nodig voorziet De Schoolbrug vrijwilligers voor de kinderopvang voor kinderen (< 2,5 jaar) van de deelnemende ouders.

3. Organisatie van het project

¹ Drie lesmomenten per week enkel voor groepen met ouders die laaggeschoold zijn (minder dan 8 jaar scholing). Zij krijgen nog een 4de lesmoment dat online plaatsvindt.

Stuurgroep

In de stuurgroep van het project zijn De Schoolbrug, Atlas (Agentschap integratie & inburgering Antwerpen), de NT2-aanbieders en de dienst flankerend onderwijsbeleid van de stad Antwerpen vertegenwoordigd. De stuurgroep coördineert de inbreng van de verschillende partners.

Dienst flankerend onderwijsbeleid, stad Antwerpen

De dienst flankerend onderwijsbeleid van de stad Antwerpen financiert De Schoolbrug voor haar rol in het project, financiert het cursusgeld van de ouders, neemt deel aan de stuurgroep, organiseert binnen haar netwerk de screening van de leerplichtscholen.

De Schoolbrug

Aan elke school wordt er een medewerker van De Schoolbrug toegewezen.

- Hij/zij vormt de brug tussen de school, de NT2-lesgever en de ouders.
- Hij/zij organiseert kinderopvang als dat nodig is.
- Hij/zij organiseert met Atlas de intakes van de ouders.
- Voorstelling van het project op personeelsvergaderingen i.s.m. De NT2-lesgever
- Werving, voorbereiding en aanwezigheid intakes
- Samen met de school de start van de lessen voorbereiden (lokalen, uren,...)
- Na de intake de ouders uitnodigen voor de les of toeleiden naar een ander aanbod
- Vrijwilligers ondersteunen (babysitters wanneer die voorzien worden vanuit De Schoolbrug)
- Plannen en leiden van tussentijdse overlegmomenten (minimum 4) en evaluaties met de school en lesgevers, en opvolging van afspraken
- Samen met de school mogelijkheden bekijken om cursisten te betrekken bij het schoolgebeuren tijdens het schooljaar
- Samen met de school naar mogelijke veranderingen zoeken binnen de school bijvoorbeeld op vlak van communicatie: aanpak oudercontact, briefwisseling, infomoment over het rapport organiseren,...
 - Samen met de school de resultaten verder integreren in de reguliere werking van de school.
- Eindevaluaties met de school en de ouders voorbereiden en begeleiden
- Samen met de school mogelijkheden bekijken om de betrokkenheid van de ouders te behouden na het projectjaar.

Atlas

Atlas screent de kandidaat-ouders en coördineert de verschillende NT2-aanbieders die samenwerken, organiseert de stuurgroep en zorgt voor afstemming met het algemene NT2-aanbod.

NT2-aanbieders

De Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO) en LIGO (het Centrum voor basiseducatie) organiseren een aanbod NT2 of taal oefenkansen voor volwassen anderstaligen. De professionele lesgevers zijn verbonden aan één van deze centra. De lesgevers ondersteunen bij de screening van de kandidaat-ouders tijdens de intakes. Indien nodig zorgen de centra voor professionalisering van hun lesgevers via de hun ter beschikking staande kanalen.

De school

Een school die Nederlands voor ouders wenst te organiseren, engageert zich om

- een groep ouders samen te brengen die voldoende groot is en voldoet aan de voorwaarden (cf. infra: Praktische voorwaarden).
- de groep inhoudelijk en praktisch te ondersteunen
- schoolteambetrokkenheid te realiseren
- de leerlingen van de school te informeren over de bedoeling van het project via de klasleerkracht
- bij aanvang van de lessen een rondleiding in de school te organiseren voor de lesgroep.
- minimum twee keer per schooljaar ouders uit de groep actief deel te laten nemen aan lesactiviteiten samen met de leerlingen. De contactpersoon en de klasleerkracht bekijken samen met de lesgever welke mogelijkheden er binnen de school zijn
- te zoeken naar mogelijke veranderingen binnen de school bijvoorbeeld op vlak van communicatie: aanpak oudercontact, briefwisseling, infomoment over het rapport organiseren, ...
 - De resultaten verder te integreren in de reguliere werking van de school.
- mogelijkheden te bekijken om de betrokkenheid van de ouders te behouden na het projectjaar

4. Criteria voor selectie van potentiële Kaap-scholen

Factoren die van invloed zijn bij de selectie voor scholen zijn:

- Dit project is het gewenste aanbod dat beantwoordt aan de noden van de school, na screening door het netwerk van de dienst flankerend onderwijsbeleid van de stad.
- Het voldoen aan de praktische voorwaarden (cf. infra: Praktische voorwaarden) die gesteld worden in het project.
- Suggesties van het onderwijsnetwerk (waar o.a. De Schoolbrug, Atlas en de NT2- aanbieders deel van uitmaken) vanuit hiaten in het bereik van ouders in welbepaalde wijken

5. Praktische voorwaarden

Aantal ouders

Om in aanmerking te komen voor dit project moet de groep geïnteresseerde ouders op het moment van de aanvraag voldoende groot worden ingeschat.

Minimum 25 ouders moeten potentieel in aanmerking komen voor het project. Indien dit het geval is, kunnen scholen een intake organiseren.

Tijdens de intake wordt onderzocht of uit deze groep een lesgroep van 15 à 20 ouders kan worden samengesteld op basis van de vastgestelde criteria².

Contactpersoon

Een school stelt een personeelslid aan als contactpersoon. Deze persoon is een belangrijke schakel tussen de school, de NT2-lesgever, de ouders en De Schoolbrug. Op regelmatige tijdstippen wordt overleg georganiseerd.

Lokalen

De lesgroep kan 2 tot 3 keer per week beschikken over een leslokaal met een bord en tafels op maat van volwassenen. Dit lokaal moet voldoen aan de BVH 3- vereisten³.

De school voorziet naast het leslokaal een lokaal voor kinderopvang. Als er minimaal 2 kinderen jonger dan 2,5 jaar van ouders zijn, organiseert De Schoolbrug kinderopvang. De Schoolbrug zorgt indien nodig voor materiaal en een vrijwilliger.

De school kan indien er geen leslokaal beschikbaar is de lessen organiseren op een externe locatie. De school neemt hierin het initiatief. Uiteraard zijn de partners beschikbaar om mee te zoeken naar een alternatief.

Lesmateriaal

De lesgroep gaat dikwijls aan de slag met brieven, kalenders, rapporten, uitnodigingen... van de school. De contactpersoon en leerkrachten zorgen dat dit materiaal bij de lesgever terecht komt.

6. Werkwijze en tijdspad voor scholen om in het project te stappen

Stap 1: Aanvraag

² Analfabete ouders worden om didactische redenen niet samen geplaatst in een groep met ouders die kunnen lezen en schrijven.

³ BHV: Bewoonbaarheid, Veiligheid, Hygiëne

Scholen waar reeds een lesgroep loopt dienen met hun Schoolbrugmedewerker een evaluatiegesprek te voeren i.f.v. de mogelijkheden om volgend schooljaar opnieuw lessen Nederlands te organiseren.

Stap 2: Verkennend gesprek

Nieuwe scholen doen een aanvraag via spo.antwerpen.be. In de aanvraag worden volgende gegevens opgevraagd:

- schoolgegevens
- goedkeuring van deze engagementsverklaring door de school

Zodra de school een aanvraag heeft ingediend, zal een medewerker van De Schoolbrug en/of de dienst flankerend onderwijsbeleid van de stad Antwerpen contact opnemen met de school om een gesprek in te plannen. In het gesprek wordt:

- informatie gegeven over het project
- de nodige voorwaarden besproken voor het organiseren van de lessen
- de ondersteuningsvraag (en bijhorende doelen) van de school verhelderd.

Indien de school reeds Nederlands voor ouders heeft gehad en voldoet aan de voorwaarden aangegeven in de engagementsverklaring, wordt zo'n gesprek niet standaard ingepland.

Indien er uit het verkennend gesprek blijkt dat er iets anders of meer nodig is dan dit project, wordt de ondersteuningsvraag van de school besproken op het onderwijsnetwerk-overleg. De school beslist daarna of ze al dan niet ingaat op het voorstel dat wordt geformuleerd door het onderwijsnetwerk-overleg.

Stap 3: Vooronderzoek

In deze fase krijgt de school voldoende tijd om de eventuele voorwaarden bij de selectie voor Kaap te vervullen en het potentieel van ouders in te schatten. Dit met ondersteuning van de medewerker van De Schoolbrug.

Stap 4: Intakes van ouders

Indien de school voldoet aan de voorwaarden, wordt er een intake voor de geïnteresseerde ouders gepland.

Stap 5: Samenstelling van de lesgroep

Op basis van het resultaat van de intakegesprekken met ouders wordt beslist of er voldoende kandidaat-ouders zijn om effectief een groep te vormen en welke ouders er mogen deelnemen aan de groep.

Stap 6: Start van de lessen

Na de intake worden de geselecteerde ouders uitgenodigd en starten de lessen op. Ouders die niet kunnen starten in de groep krijgen informatie over ander mogelijk aanbod.

Stap 7: Kennismaking

Na de groepssamenstelling maken de medewerkers van de Schoolbrug, de NT2-lesgevers en de directeurs/contactpersonen kennis met elkaar op school. Enkele dagen later starten de lessen.